

Alueiden Kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitushakujen yhteenveto keväältä 2025

Maakuntahallitus 24.03.2025
438/07.00.03.01/2024

Tiivistelmä

Uudenmaan liitolla sulkeutui tammi-helmikuussa 2025 kolme AKKE-rahoitushakua; kehittämishankehaku (640 000 euroa), EU-hankevalmisteluhaku (300 000 euroa) sekä kuuden suurimman kaupungin allianssiyhteistyön AKKE-haku (980 000 euroa). Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä tiedoksi näiden rahoitushakujen yhteenvedon ja rahoitettavat kehittämishankkeet.

Selostus

Maakuntahallitus avasi (23.9.2024 § 126) kaksi Alueiden Kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE)-rahoitushakua ja kuuden suurimman kaupungin allianssiyhteistyön AKKE-rahoitushaun (27.1.2025 § 7).

Noin 640 000 euron **kehittämishankehaku** oli avoinna 1.11.2024.-10.1.2025.

Hankkeiden tuli toteuttaa

Uusimaa-ohjelmaa 2022-2025

- Ympäristöviisas Uusimaa: Hiilineutraalit yhdyskunnat, Elinvoimainen luonto, Resurssiviisaat ratkaisut
- Menestyvä Uusimaa: Investointien ja innovaatiotoiminnan edistäminen, Kasvua teknologioista ja palveluista, Uutta osaamista ja osaajia
- Onnellisten Uusimaa: Kulttuurinen moninaisuus ja osallisuus, Sivistyksen, koulutuksen ja työn tukeminen, Sujuva arki

Ja soveltuvin osin muita Uudenmaan liiton strategisia ohjelmia:

- Ilmastotiekartta
- Älykkään erikoistumisen strategia ja Uudenmaan TKI-tiekartta
- Työllisyyden tiekartta

Hakemukset arvioi Uudenmaan liiton asiantuntijoista koostuva tiimi. Ensimmäiset hakemukset pisteytettiin erikseen. Rahoitettavat hankkeet vahvistettiin valintakokouksessa 13.2.2025.

Hakemukset arvioitiin hakuilmoituksessa ilmoitettujen kriteerien mukaisesti: (3 x 4 x 0-3 pistettä, maksimi 36 pistettä):

- Hanke on hyvin suunniteltu ja toteutussuunnitelman laatuun on panostettu. Hanke on innovatiivisesti toteutettavissa ja sen tulosten hyödyntäminen on selkeästi kuvattu.
- Hanke vahvistaa jo olemassa olevaa yhteistyötä tai luo uusia edellytyksiä merkittävälle seudulliselle tai laajemmalle yhteistyölle etenkin EU:n sisällä.
- Hanke etsii uusia avauksia tai toimeenpanee innovatiivisella tavalla hyväksi havaittuja käytäntöjä.
- Hanke toteuttaa erityisen hyvin Uusimaa-ohjelman strategisia kärkiä ja soveltuvin osin tiekarttojen tavoitteita.

Alin myönteiseen rahoituspäätökseen yltänyt pistemäärä oli 27. Ylin annettu pistemäärä oli 30. Kuusi hanketta esitettiin rahoitettavaksi. Hakemuksia saatiin yhteensä 33 kappaletta.

Haun toteutuksessa pilotoitiin Valtiokonttorin haeavustuksia.fi - valtionavustushakupalvelua.

Myönnettyt avustussummat vaihtelivat 85 949 euron ja 119 560 euron välillä. Hankkeille ei voitu myöntää haettua avustusta kokonaisuudessaan, joten toteuttajien kanssa käydään rahoitusneuvottelut kustannusarvioiden ja hankesuunnitelmien mukauttamiseksi.

300 000 euron **EU-hankevalmistelutukihaku** avattiin 1.11.2024 ja suljettiin 28.2.2025 määrärahan tultua sidotuksi.

Valmisteltavalla hankkeella tuli olla Uudellamaalla toteutuvia aluekehitysvaikutuksia. Rahoitushakemukset arvioi Uudenmaan liiton EU-asiantuntijoista koostuva ryhmä.

Myönnettävän tuen tasoon vaikuttivat:

- Uusimaa -ohjelman tavoitteiden selkeä edistäminen
- Hakevan konsortion kilpailukyky
- Haettavan EU-rahoituksen määrä
- Hakijan rooli konsortiossa
- Hakemusvalmisteluun käytettävissä oleva aika

Valmistelutuen osalta edellytettiin EU-hakemuksen linkittymistä yhteen tai useampaan RIS-teemaan osana aluekehitysvaikutusta.

Rahoitushakemuksia EU-hankevalmistelusta saatiin 20 kappaletta. 18 hankevalmistelua esitettiin rahoitettavaksi ja kaksi hakemusta saapui haun sulkeuduttua. Myönnetty valtionavustus vaihteli 6 000 ja 30 000 euron välillä.

Yhteensä kahdessa AKKE-haussa myönnettiin valtionavustusta 944 765 euroa. Kehittämishankkeet on kuvattu tämän asiakohdan oheismateriaalissa.

Kuuden suurimman kaupungin allianssiyhteistyön AKKE-haku oli avoinna 27.1.-14.2.2025. Hankkeiden sisältö ja tavoitteet pohjautuvat ministeriön ja kaupunkien välisiin keskusteluihin ja linjauksiin.

Rahoitushakemuksia saapui ja myönteisiä valtionavustuspäätöksiä tehtiin kuusi kappaletta. Uudenmaan liitto teki hakemuksille rahoitusteknisen- ja tukikelpoisuusarvioinnin.

Allianssiyhteistyöhön myönnettiin valtionavustusta 980 000 euroa.

Asian tausta

Työ- ja elinkeinoministeriön maakuntien liitoille allokoimaa alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määrärahaa (AKKE) voidaan käyttää maakuntien liittojen päätösten mukaisesti maakuntaohjelman ja hallituksen aluekehittämispäätöksen toimeenpanoa edistäviin kohteisiin. Määrärahaa voidaan kohdentaa käyttää esimerkiksi alueiden vahvuuksiin ja erikoistumiseen perustuviin pienimuotoisiin kehittämis-, kokeilu- ja selvityshankkeisiin.

Uudellamaalla AKKE-rahoitus on löytänyt nopeasti paikkansa uusimaalaisten, alueen omista lähtökohdista kumpuavien hankkeiden tukemisessa. Tuen piiriin onnistuttiin saamaan myös sellaisia toimijoita, jotka eivät aiemmin olleet päässeet hyödyntämään vastaavia rahoituksia. Vuosina 2020-25 Uudenmaan liitto on rahoittanut AKKE-rahoituksella kaikkiaan 79 hanketta, yhteensä noin kymmenellä miljoonalla eurolla.

Suomen hallitus hyödyntää hallitusohjelmakirjauksensa mukaisesti kuuden suurimman kaupungin vakiintunutta yhteistyötä valtakunnallisten haasteiden ratkaisemisen välineenä. Uuden valtion ja kaupunkien välisen strategisen yhteistyöallianssin kautta yritetään löytää konkreettisia ratkaisuja koko maan ja suurten kaupunkien kannalta merkittäviin kysymyksiin. Kansainvälisen rekrytoinnin edistäminen valtion ja kuuden suurimman kaupungin yhteistyönä on yksi allianssityöryhmän, mutta myös Uudenmaan maakuntaohjelman tavoitteista.

Nyt AKKE-rahoituksen aikakausi on tältä erää päättymässä, sillä nykyisen hallituksen aikana valtion talousarviossa sitä ei olla enää myöntämässä maakunnille omaehtoiseen kehittämiseen.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi kolmen AKKE-rahoitushaun yhteenvedon ja rahoitettavat hankkeet.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Johanna Loima